



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. I. Quid, & quotuplex sit usus & elucidatur controversia

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

trimonium: ubi dicitur filijs (subintellige spurij) secundum quod eis suppetunt facultates necessariae subministrant.

Ad fundamentum oppositæ sententiæ negatur, quod ex mera commiseratione, & naturæ exigentia, sed secundum hanc fraternâ aut paternâ dignitate spectatâ ali debent sorores etiam spurix, aut filix conformiter dictis n. 105.

Sed quid de dote? an beneficiati possint, debeantque dotare sorores, aut filias spurias, sicut teneantur alere. Negat Fagund. n. 2. cum Parnormit in Cap. pervenit de arbitris n. 1. & 5. nec obligatio alendi potest transferri ad dotandum, facilius enim est dietim alere,

quam vice unâ dotem assignare. Communior affirmat, quia L. ad plures 13. §. fin. ff. de administratione tutela generaliter disponitur, ut fratres dotent sorores, ergo non est, quod clerici excludantur, & in citato cap. pervenit, quidam clericus cogitur ad talem dotem, & ita docet hanc sententiam etiam Azor p. 2. L. 2. c. 40. q. 7.

Resp. Spectato jure videtur probabilior negativa quoad debitum, posse autem dotare constat ex secunda sequela n. 68. ad Primum affirmativè Responderetur Clericos non subjacere dispositioni juris civilis. Ad secundum dico cogi eum propter antecedenter promissam dotem, ut constat ex contextu.



ARTICVLVS TERTIVS.

An usus rerum, quæ unico usu consumuntur, sit Separabilis à Dominio?

§. I.

Quid & quotuplex sit usus, & elucidatur Controversia.

127. **N**Ota Primò: res quibus utimur aliæ non consumuntur unico usu, ut domus vestis &c., aliæ verò consumuntur, ut vinum panis &c. Ad hoc genus spectat etiam usus primarius pecuniæ, est enim primario instituta, ut commutetur pro alijs rebus, sicquè unico usu consumitur non in entitate sua sed in dominio.

Controversia non est de usu primi generis, quia in ijs facile concipitur usus à Dominio distinctus, se de usu secundi generis.

Nota secundò usum dividi in usum juris, & usum facti: usus juris rerum unco usu non consumptibilium rectè definitur cum communi Theologorum & Juri.

Juristarum, quod sit jus utendi tantam re alienâ ipsius Substantia: Sic habens usum juris in hortum potest in eo ambulare, fructus ad suam familiâque usum usurpare, quantum in annum sufficit, secus distrabere, aut aliter alienare: hic patet differentia usuarii ab usufructuario, quod hic habeat rem non solum ad usum proprium, sed etiam possit alteri locare, fructus vendere &c. nihil horum potest usuarius, in eo tamen hic differt à depositario, quod hic sic utatur deposito teneatur & usus aestimationem.

Usum juris rei alienæ unico usu consumptibilis est legitima potestas ex jure proprietatis manans ad utendum simpliciter re alienâ, ejusmodi usus juris est inseparabilis à Dominio saltem imperfecto, eo quod Dominus directus illum concedens nequeat pro libitu revocare vel irritare, & sic vera est communis Sententia cum Less. lib. 2. c. 3. dub. 8. Lug. de Justitia Disput. 2. Sect. 3. quod habens usum facti irrevocabilem habeat hoc ipso usum juris, & Dominium.

Usum facti est ipsum factum, ad quod se extendit usus juris E. g. equitatio; ad hanc enim se extendit jus conducentis equum. Est duplex: nudus, & non nudus; hic est vestitus, vel usus juris proximè definiti, vel potestate, seu licentia se extendente ad talem facti usum; hoc modo usus facti semper est licitus: nudus verò usus facti est destitutus tum dicto jure, tum licentiâ utendi, qualem habet fur utendo alieno equo, aut cibaria furtiva absumentes, quare hic usus est semper illicitus. Ex his.

Sequitur primò, quod usus juris, & usus fructus à jure definitus non sit

usus, & usufructus in actu secundo, id est, ipse actus secundus utendi, & fruendi sed in actu primo, id est, jus utendi & fruendi re alienâ.

Sequitur secundo Controversiam præsentem non esse de usu irrevocabili facti, sed revocabili, sive dependente à voluntate concedentis, ita ut sine ulla usuarii injuria quovis momento possit revocari, qualem usum habent omnes Religiosi etiam Minores circa utensibilia sibi concessa E. g. libros &c. jus enim utendi similibus non conceditur sine revocabilitate ad nutum. Verum nec de isto usu rerum utpote unico usu non consumptibilem hic controversatur.

128. Controversia ergo est de usu facti in rebus unico usu consumptibilibus, an sit à dominio etiam imperfecto separabilis etiam in Communi, & an defacto separaretur. Hac lis olim ingentes excitavit turbas in Ecclesia post Joannem 22. Pontificem. Ut radix & occasio tumultuum ex fundamento sciatur.

Sciendum est, quod affirmativam Sententiam ante Joannem 22. asseruerit Nicolaus tertius Cap. exijt, qui Seminatus. de V. S. in 6. eamque promovit Clemens Quintus clementina I. Exivi de Paradiso, cum suis antecessor. Innocent. Quarto. Alex. Quarto. Gregor. Nono.

Post hos negativam mordicus secutus est Joannes 22. vir Doctissimus in Extravagant. ad Conditorum Canonum. de V. S. in 6. & in altera: quia quorundam eodem, existimans Chymericum esse Dominium distinctum ab usu rerum unico usu consumptibilem. Si tamen aliquod dominium esset penes se aut sedem Apostolicam distinctum ab usu rerum, quibus Fratres Minores utuntur

tur, illud ex tunc declarat à se, & se de Apostolica abdicari.

Præterea Nicolaus in citato Cap. *exiit* definiit, Christum aliquando habuisse perfectissimam paupertatem absque omni proprietate in communi & particulari, eamque verbo & exemplo docuisse: Hinc aliqui Magistri S. Scripturæ verbo, & calamo sunt nisi probare, quod altissima paupertas sit conformis vitæ Christi & Apostolorum nihil proprium habentium, sed simplicem usum facti, & quod in hac paupertate Fratres Minores sint fundati.

Econtra Joannes 22. in *Extravag. cum inter non nullos*, declarat. hæreticam esse assertionem Christum nunquam in terris habuisse proprium, nec in communi, nec in speciali.

Hanc Joannis definitionem multi prævè intelligentes arbitrati sunt, quod sit opposita definitioni Nicolai. Ob hanc discordantiam apparentem multi dicti Fratricelli damnantes Joannem 22. propter præfatas Extravagantes velut hæreticum dicebant, & quod ab eo tempore nullus fuerit verus Pontifex, malueruntque potius comburi, quam ab errore suo rescipiscere. Ut horum insania sit perspicua, pateatque evidenter hos duos Pontifices opposita non definivisse.

129. Tria distinguenda sunt puncta à Nicolao tertio & Joanne 22. tractata. Primum est, an Christus verbo, & exemplo docuerit eam paupertatem, quæ in rebus unico usu consumptibilibus separatim habeat usum à Dominio. Secundum, an in iisdem sit separabilis usus à Dominio. Tertio an paupertas removens à se omne dominium contenta solo usu facti sit meritoria, & Sancta.

Circa primum meritò definiit Joannes Christum aliquando habuisse usum, & dominium saltem in communi, nam Joannis 12. dicitur de Juda Apostolici Collegij procuratore, *quod oculos habens ea, qua mittebantur, portabat*, quorum scilicet dominium erat penes Collegium: & quia aliqua sibi inde assumbat teste scriptura, fur erat. Hanc eandem Christi, & Apostolorum paupertatem propter allegatum Joannis Testimonium asseruit Nicolaus, ac insuper præmisit definitionem quod Christus aliquando sit professus perfectissimam paupertatem omni dominio destitutam in communi & in particulari ex illo *Matth. 23. Filius hominis non habet, ubi caput suum inclinet.*

Christus itaque secundum definitionem Nicolai professus est duplex genus paupertatis diversis temporibus; aliquando rigidissimam in exemplum perfectorum; aliquando in persona infirmorum minus rigidam, nempe quando legitur habuisse oculos nam sic *JESVS CHRIVS*, inquit, Nicolaus §. *Ceterorum vero vers. nec his quisquam, cujus perfecta opera in suis actibus viam perfectionis exercuit, quod interdum infirmorum imperfectionibus condescendens & viam perfectionis extolleret, & infirmas imperfectorum semitas non damnaret.*

Quare nulla est contradictio inter utranque definitionem sed ambae sunt veræ; Joannes enim non definiit, quod Christus semper, sed aliquando habuerit oculos, seu proprium, nec Nicolaus definiit Christum nunquam habuisse proprium, sed habuisse aliquando: nulla est autem contradictio Christum aliquando habuisse.

habuisse, aliquando non habuisse proprium.

Circa secundum punctum Joannes negavit Dominium separabile esse ab usu, affirmavit Nicolaus

Circa tertium Nicolaus affirmat eam paupertatem esse meritoriam, & Sanctam: negat Joannes: verum neuter Pontifex ullum horum duorum ut fidei Articulum definivit, sed uterque voluit declarare regulam S. Francisci, prout quisque ipsorum judicabat, ex rationibus oppositis: Nicolaus enim docuit paupertatem Mino-

rum sitam esse in nudo usu rerum separatam à Dominio, eamque esse separatoriam, Joannes negat mereri, & separari posse: sed neutro in puncto fuisse locutum ut Pontificem seu ex cathetra sed ut privatum Doctorem. Colligitur ex citata ejusdem decretali: *Quia quorundam*: in qua refert se ad primam decretalem, quæ incipit, *Ad conditorem Canonum*, dicens quod in ea sit probatum, non autem dicit, quod sit definitum. His elucidatis descendamus ad controversiæ decisionem,



§. II.

Deciditur Proposita in Articulo controversia.

130. **D**ico simplex usus facti in rebus unico usu absumptibilibus est separabilis à Dominio, & defacto Minores habeat in jis simplicem usum facti absque Dominio etiam in communi, ita nunc ferè omnes Theologi cum allegatis Pontificibus n. 228. contra Antonin. Sybo, & alios paucos stantes pro opinione Joannis 22. probatur prima pars, simplex usus facti dependet à Licentia præcisè utendi re, sed hæc est separabilis à Dominio ergo simplex usus facti est separabilis à Dominio. Minor probatur: Licentia præcisè utendi re non est potestas dandi Licentiam nomine proprio in talem rem, sicut pura Licentia exeundi domo non est potest nomine proprio dandi Licentiam exeundi, atqui potestas dandi Licentiam nomine proprio in talem rem

est Dominium, seu jus proprietatis, ut constat ex hujus definitione, ergo Licentia præcisè utendi re non est Dominium, proinde est ab hoc separabilis.

Pars secunda est declarata à Nicolao allegato n. 228. cujus constitutionem ex parte reformaverat Joannes 22. removendo à sede Apostolica Dominium in res, quibus utuntur Minores: at hæc reformatio postea ab alijs Pontificibus, ut à Paulo quarto in Constit. *ex Clementina sedis*, est quoad hoc punctum cassata, atque derogatum Extravaganti citatæ *ad Conditorem* & Dominium iterum apud sedem Apostolicam repositum & Minoribus sublatum, prout id etiam colligitur ex Trident. *Sess 25. c. 3. de Regular.* concedente Dominium in communi omnibus alijs Ordinibus exceptis Minori-

R 3

bus-